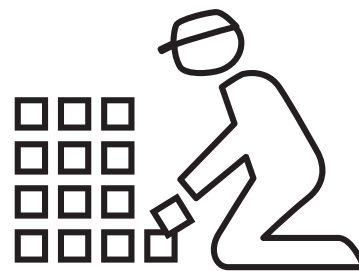

Instruktioner til Byggfabrikens flise

Mod slutningen af 1800-tallet begyndte vi at bygge badeværelser i Sverige. Efter Stockholmsudstillingen i 1930 begyndte de store aktører at opføre huse og lejligheder med badeværelser som standard. I den første tid blev stort set alt udstyr til badeværelserne importeret fra England, og svenske badeværelser har derfor været præget af engelsk æstetik, og dette gælder også flise. Byggfabrikens flise fremstilles i England eller Spanien i formater og farver, som er hentet fra både viktoriansk og funktionalistisk arkitektur og findes i mange ældre svenske badeværelser.

Lægningsvejledning

Lægningsvejledningen skal ses som en vejledning. Vi anbefaler, at arbejdet udføres af fagfolk med sagkundskab om belægning, materialer og udførelse.

Planlægning

Inden du begynder, skal du beslutte dig for farve på fugen, samt om du vil sætte flise i lige forbandt eller i løberforbandt. Løberforbandt var almindeligt forekommende frem til 30'erne, hvor det i stedet blev standard med lige forbandt. Fugens farve har ændret sig fra cementgrå frem til 50'erne, hvor fugen gerne skulle være sort. Fugens bredde har også varieret fra trådtunn til 50'ernes lidt bredere.

Mål dine vægge, og undersøg hvordan fliserne skal skæres i hjørnerne. Hav som målsætning ikke at sætte fliser, der er mindre end 1/3 af den oprindelige flise.

Bestem også, i hvilken højde det er velegnet at starte, afhængigt af skæringer og hvor flisen skal afsluttes mod loftet. Mod gulvet er det sikrest at skære flisen under hensyn til fælde mod gulvafløbet.

Eventuelle voksstrenger, som sidder på flisen for at beskytte den under transport, fjerner du ved at pille dem af i hånden eller under vask af væggen inden fugning.

Opsætning

Hvis du vil sætte flise med trådtunne fuger, er det vigtigt at have et jævnt underlag. Begynd med rækken over sokkelrækken, som skal skæres mod gulvet. Monter en retskinne med justerbare fødder i vater med laser eller vaterpas. Påfør klæbemasse på væggen, for eksempel med en 6 mm tandspartel, og brug altid fleksibel klæbemasse. Skær fliserne med en fliseskærer. Tilpas fugebredden efter alle fliser, som medfølger i fliseopsætningen.

Fugning

Brug altid fleksibel fugemasse. Husk at beskytte omkringliggende genstande, som f.eks. træbordplader, der misfarves af fugemasse. Bruger du sort, antracit eller farvet fugemasse, skal du beskytte uglaseret klinkegulv. Tape grundigt, så der ikke kommer vand igennem.

Tryk fugen ind med en gummispartel diagonalt over fugerne. Sørg for, at alle fuger fyldes ordentligt. Når alle fuger er fyldt, vasker du flisen ren med en svamp, som du ofte skyller i koldt vand. Sørg for at få fugerne ordentligt jævne med svampen, og vask, indtil du har fået den fugebredde, du ønsker.

Variationer

Flise brændes ved høje temperaturer for at opnå den høje glans. Den glaseret overflade bliver da hård og sprød. Krakeleringer opstår i glasuren, hvis flisen udsættes for vold, eller hvis bevægelser i væggen trækker i flisen. Dette er naturligt og påvirker ikke kvaliteten af selve flisen. Krakeleringer kan nogle gange ses, hvis mørk fugemasse sætter sig i krakeleringerne på en lys flise, eller de kan blive synlige, når flisen er fugtig, for derefter at blive mindre synlige ved udtørring. Reklamationer på grund af krakelering godkendes ikke.

Nuanceforskelle

Fremstillingsprocessen er halvmanuel, nu præcis som dengang. Denne proces i kombination med glasurets høje glans gør, at farven naturligt reflekteres lidt forskelligt i hver flise og tilsammen skaber liv og bevægelse i den flisebelagte overflade. Bland fliser fra forskellige pakker og brændinger ved opsætning for at få en spredning i eventuelle nuanceforskelle.

Glasurer med højt oxidindhold, for eksempel Victoria Green, er mindre velegnet til badeværelser, da vand får oxiden til efterhånden at træde frem som skiftninger i farven.